

Regionala pensionärsrådet
Camilla Tengström

02
2013-01-06

Regionala Pensionärsrådets möte fredagen den 1 februari 2013 kl.09.30-12.30
Plats: Sessionssalen, Residenset, Vänersborg

Närvarande ledamöten

Gert-Inge Andersson, regionstyrelsen
Johnny Magnusson, regionstyrelsen
Alf Andersson, PRO
Birgit Malmбом, PRO
Ruth Jonsson, PRO
Ann-Gret Dahllöf, SPF
Märtha Liljegren, SKPF

Närvarande ersättare

Helen Eliasson, regionstyrelsen
Rune Johansson, PRO
Evald Larsson, PRO
Leif Gabrielsson, PRO
Ingela Ekholm, PRO
Dick Ylander, SPF
Ingrid Almén, SPF
Ragne Fransson, RPG

Inte närvarande

Jonas Andersson, regionstyrelsen
Lennart Larsson, PRO, ledamot
Mauritz Eliasson, PRO, ledamot
Arne Nyman, PRO, ersättare
Ruby Lindström, SPF, ledamot
Gunnar Pettersson, SPF, ledamot
Birgitta Fröberg, SKPF, ersättare
Zaidi Folias, SKPF, suppleant
Daniel Höglund, RPG, ledamot
Hjördis Ahlm, SPRF, ledamot
Evert Josefsson, SPRF, ersättare

Övriga närvarande

Bengt Asplén, verksamhetschef Ambu Alarm
Västra Götalandsregionen.
Inger Ekman, professor, centrumföreståndare
Sahlgrenska Akademin Centrum för person-
centrerad vård vid Göteborgs universitet (GPCC).
Camilla Tengström, sekr. administrativa
avdelningen, Regionkansliet

1. Anteckningar från föregående möte

Anteckningarna godkändes.

2. Bengt Asplén föreläste om Ambulanssjukvården i Västra
Götalandsregionen (VGR). Se bifogad powerpointpresentation bilaga 1.

3. Inger Ekman föredrog om personcentrerad vård i VGR. se bifogad
powerpointpresentation bilaga 2.

4. Frågor från PRO

Information om överbeläggningar.

Överbeläggningar vid sjukhusen under fjärde kvartalet 2012 med stöd av
den nya databasen. Se bifogat diagram i bilaga 3.

Information för att nå målsättning prio1-larm

**Återkopplar till punkt 2.4 i minnesanteckningarna om åtgärder för att
upprätthålla den uppställda målsättningen för prio1-larm i
ambulansområdena.**

Förutom allt ordinarie arbete ute i alarmerings-, prioriterings- och
dirigeringsverksamheterna och inom ambulanssjukvården för att nå de
regionala målen inriktas arbetet nu på fyra åtgärder:

Pascal är ett webb-baserat ordinationsverktyg för DOS-patienter, i VGR ca 37000. NOD handlar om alla som får läkemedel. Under ett år får nästan alla i befolkningen läkemedel ordinerat så NOD är mycket större och kräver integration i journalsystem för att få användning.

6. Linser vid gråstarrsoperationer

Se bifogad fråga och svar från Helén Eliasson i bilaga 4.

7. Budget

Kort redogörelse om kostnads- och inkomstutjämningsystemet
560 miljarder mindre till VGR.

8. Övriga frågor

Förslag på föredrag och föredragshållare: Jan Gulliksen och hans arbete med användarcentrerad utveckling.

Ann-Gret Dahllöf och Evald Larsson lämnar sina uppdrag i RPR och avtackades. Inväntar besked om deras efterträdare.

En ersättare till Gunnar Pettersson i gruppen Social ekonomi har också utnämnts -Mauritz Eliasson har tackat ja.

Leif Samuelsson avsäger sig uppdraget i Regionala pensionärsrådets läkemedelsgrupp och han efterträds av Ingela Ekholm.

Nästa möte blir fredagen den 12 april 2013

Vid anteckningarna

Camilla Tengström
Sekreterare

Gert-Inge Andersson
Ordförande.

Ambulanssjukvård i VGR Vänersborg 2013-02-01

Verksamhetschef: **Bengt Asplén**
070-3276930
bengt.asplen@vgrregion.se

AmbuAlarm

Bengt Asplén

Verksamhetschef

- **Chef för AmbuAlarm**
- Verksamhetschef i NU-Sjv 1999-2008
- Ambulanschef S-Jän 83-99
- Sjuksköterska, An-IVA
- Bor i Uddevalla
- Arbetsplats PKMC Göteborg

AmbuAlarm

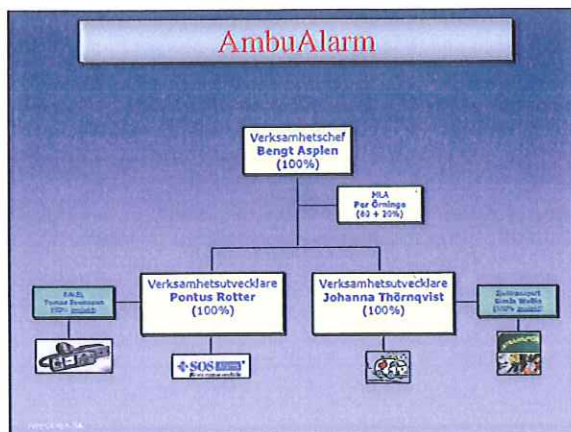

AmbuAlarm - Avtalsuppföljning

- Uppföljning och utveckling
- Stödja och granska
- Böter / Bonus
- Samordning
- Avvikelsehantering

Västra Götalandsregionen

- 1.569.000 innevånare
- 18 Sjukhus
- 48 Ambulans stn
- 84 Akutambulanser
- 25 Sjuktransportbilar
- 7 Ledningsbilar
- 1 Ambulansbåt
- 1 Helikopter

Historik

Kompetens

1970
SJUKVÅRDARE UTAN
UTBILDNING..

2013
LEG. SJUKSKÖTERSKA I SAMTLIGA
AMBULANSER DYGNET RUNT.
70% av Ssk är Vidareutbildade

Ambulans SA
SÖDRA ÖSTRA Sjukvårdsregionen

Utveckling

Medimix O2/N2O
1970-tal

Trombolys / PCI
2000-tal

Mobimed +
snabbspår
2010-tal

Ambulans SA
SÖDRA ÖSTRA Sjukvårdsregionen

Specialenheter

Ambulans SA
SÖDRA ÖSTRA Sjukvårdsregionen

Ambulansuppdrag (2012)

- 236.664 uppdrag P1-P4
- 203.706 Ambulans
- 32.958 Sjuktrsp
- Uppdragsandel Ambulans: 47% (ST 70%)
- Beredskapsandel Ambulans: 53 %

Ambulans BA

Prio 1

Vanligaste Prio1-larmen

Centrala bröstsmärtor	29%
"Allmänt" (oklara symtom etc.)	18%
Skador (frakturer, blödningar etc.)	17%
Trafik-/transportolycka	11%
Andningsbesvär	10%
Förgiftningar	4%
(Övrigt	11%)

Ambulans BA

Sjuktransport

- 32.958 Sjuktransporter / år
- 1 förare (Usk)
- 1:a förband, Defibrillator, andn.oxygen

Ambulans BA

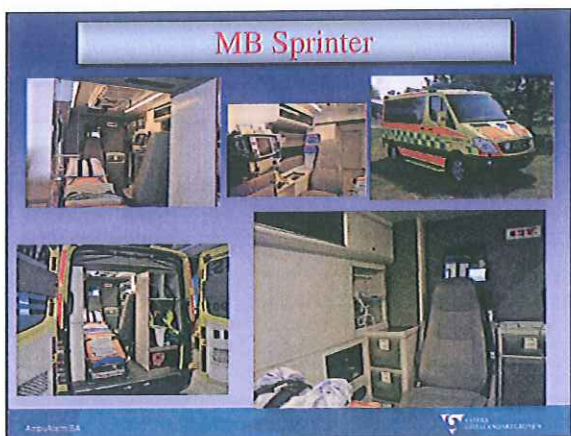

SOS-Alarm

Organisation
SOS Alarm ägs till 50 procent av staten samt 50 procent av Sveriges Kommuner och landsting (SKL).
Bolaget driver 18 SOS-centraler över hela landet.
Tillsynsmyndighet för SOS Alarm är Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) som bildades vid årsskiftet 2009.

© SOS ALARM CENTRALISEREN

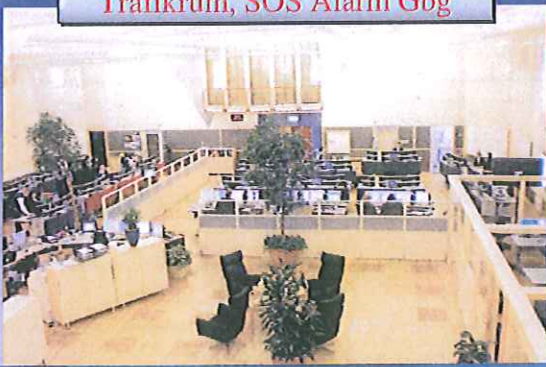

Trafikrum, SOS Alarm Gbg

© SOS ALARM CENTRALISEREN

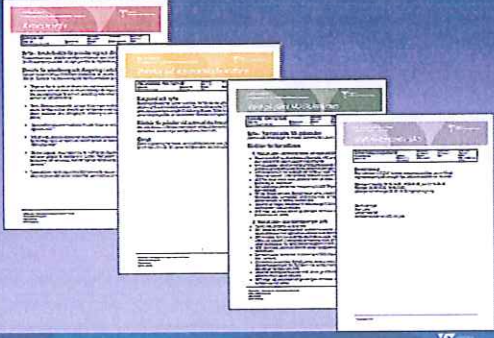

Riktlinjer till SOS Alarm

© SOS ALARM CENTRALISEREN

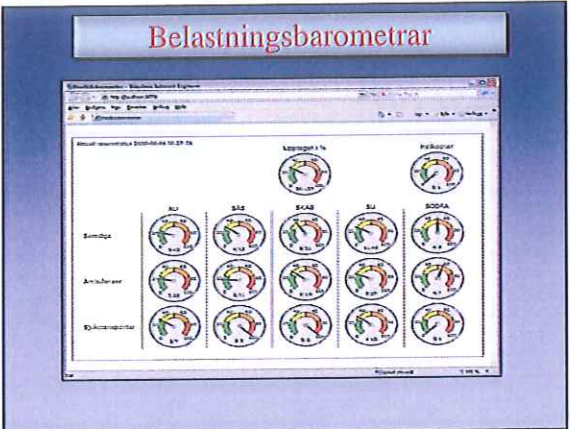

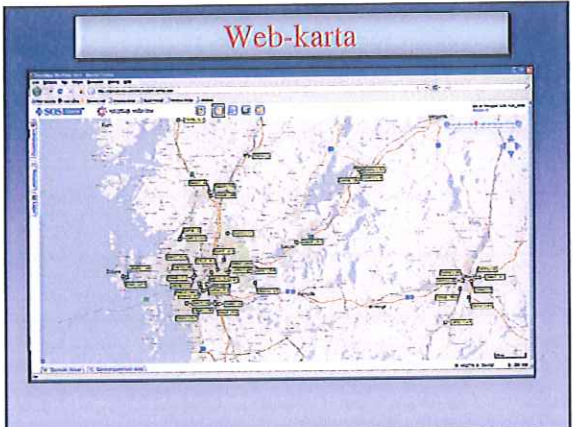

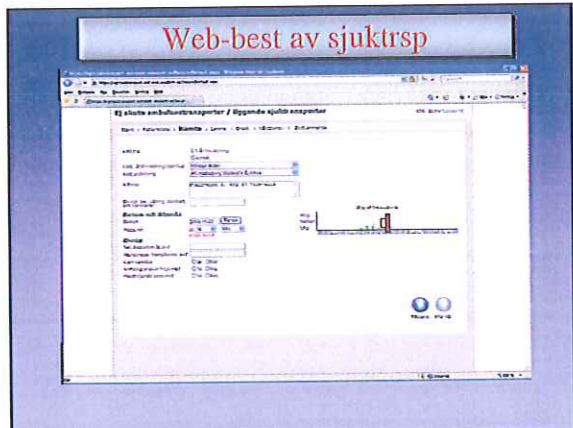

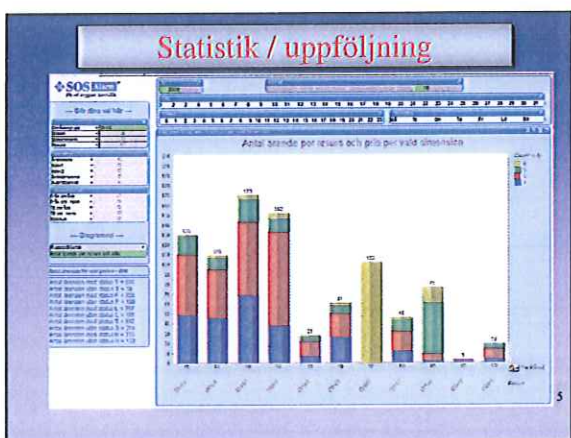

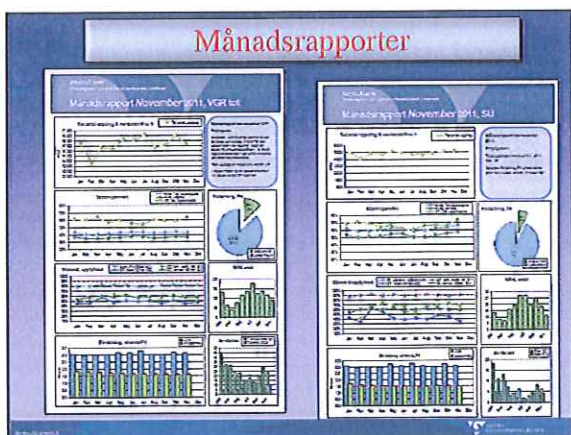

Var är uppdragen?

- Skillnad på sommar och vinter
- Skillnad på vardagar och helger

KEMERA
KÖTTÄNDRINGSLÖSNING

Placering av ambulansstationer

- Ligger våra stationer där uppdragen finns?

KEMERA
KÖTTÄNDRINGSLÖSNING

Förkorta väntetiderna!

Väntetid, Procent av Prio 1 Inom 20 minuter

Kommun

KEMERA
KÖTTÄNDRINGSLÖSNING

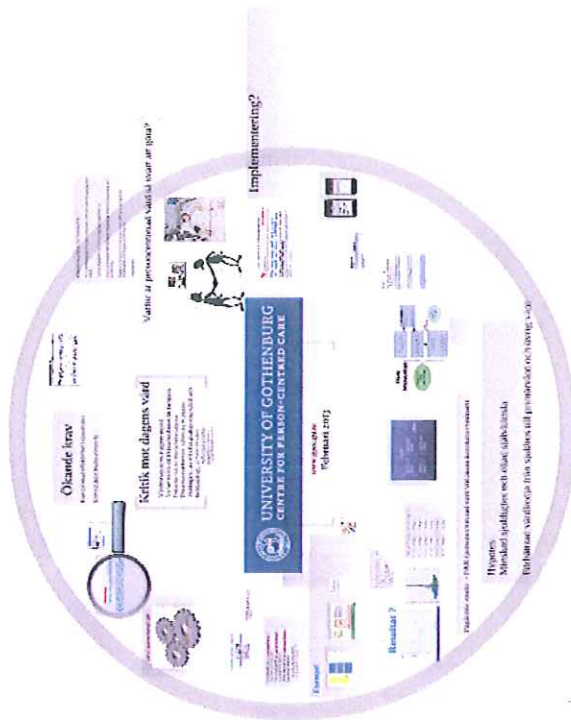

Bilaga 2 1/27

2/27

Ökande krav

Krav på ökad effektivitet i sjukvården
Krav på ökad besöksfärdande

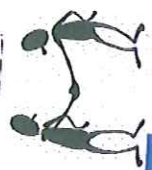

Kritik mot dagens vård

Vården upplevs fragmenterad
Vi har svårt att få teamarbete att fungera
Patienterna är mer heterogena
Patientens tillståndsvillkor som passiv mottagare, av en ofta godtycklig vård och behandling.

Varför är personcentrerad vård så svårt att göra?

- "Kontinuerlig" ("What was the aim?")
- "Mittfärdigt" (och inte på "ett område") ("We didn't summarize, but we did")
- "Ämnes ändamåls" ("Vi har inte på föregående")
- "Kan inte göra för förutsättningar (medveten eller inte) från andra"
- "Kommunikation" (och inte från andra)
- "Kommunikation" (och inte från andra)
- "Kommunikation" (och inte från andra)

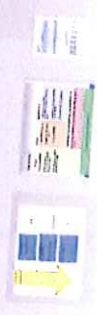
UNIVERSITY OF GOTHENBURG
CENTRE FOR PERSON-CENTRED CARE

www.gpcc.gu.se
Februari 2013

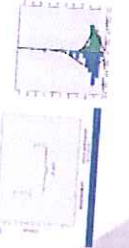
Implementering?

Exempel

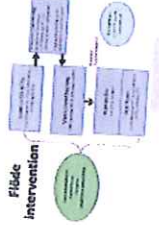
- Innehåll av ett patientenkät
- Innehåll av ett patientenkät
- Innehåll av ett patientenkät
- Innehåll av ett patientenkät

Resultat ?

År	Konstigt	Intensivvård
2010	100	100
2011	100	100
2012	100	100
2013	100	100

Pågående studie - PAK (personcentrerad vård vid akuta koronara syndrom)

Hypotes
Minskad sjuklighet och ökad självkänsla

Förbättrad vårdkedja från sjukhus till primärvård och övrig vård

UNIVERSITY OF GOTHENBURG
CENTRE FOR PERSON-CENTRED CARE

www.gpcc.gu.se

Februari 2013

4/27

Ökande krav

Krav på ökad effektivitet i sjukvården

Krav på delat beslutsfattande

- Materials science, including functional materials (p 25)
- IT and mobile communication, including future solutions for communication and control systems (p 26)
- Manufacturing engineering (p 27)
- Transport research (p 28)
- Security and emergency management (p 30)
- Politically important geographic regions* (p 32)

The Swedish Research Council is the agency responsible for the call and for the evaluation of the applications in the areas marked with *.

Regeringens proposition 2008/09:50

5/27

The 20 strategic research areas are:

- Energy (p 7)
- Sustainable use of natural resources (p 9)
- Effects on natural resources, ecosystem services, and biodiversity (p 11)
- Climate models (p 12)
- Marine environment (p 13)
- Cancer * (p 14)
- Diabetes * (p 15)
- Epidemiology * (p 16)
- Molecular biosciences * (p 18)
- Neurosciences, including diseases of the brain and nervous system * (p 20)
- Stem cells and regenerative medicine * (p 21)
- Care sciences * (p 22)
- Nanoscience and nanotechnology * (p 23)
- eScience * (p 24)
- Materials science, including functional materials (p 25)
- IT and mobile communication, including future solutions for communication and control systems (p 26)
- Manufacturing engineering (p 27)
- Transport research (p 28)
- Security and emergency management (p 30)
- Politically important geographic regions * (p 32)

The Swedish Research Council is the agency responsible for the call and for

7/27

The 20 strair

- [Energy](#)
- [Sustair](#)
- [Effect](#)
- [Climate](#)
- [Marin](#)
- [Cancer](#)
- [Diabet](#)
- [Epider](#)
- [Molde](#)
- [Nentro](#)
- [Stomac](#)
- [Case 3](#)
- [Ninor](#)
- [Scher](#)
- [Maten](#)
- [IT and](#)
- [comm](#)
- [Minnu](#)
- [Trans](#)
- [Secur](#)
- [Politic](#)

The Swedish
the evaluation

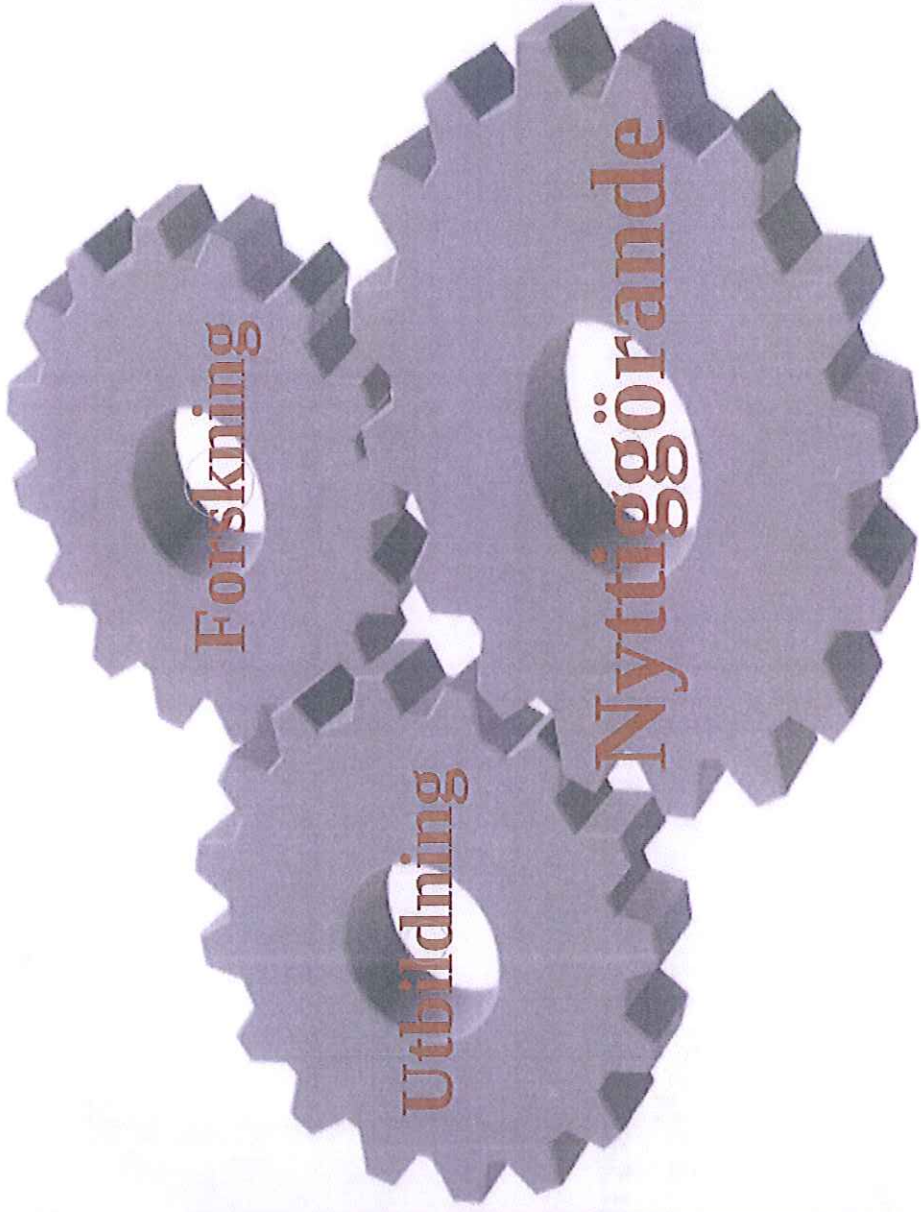
Regi

Vårdforskning:

"det finns ett behov av forskning kring":

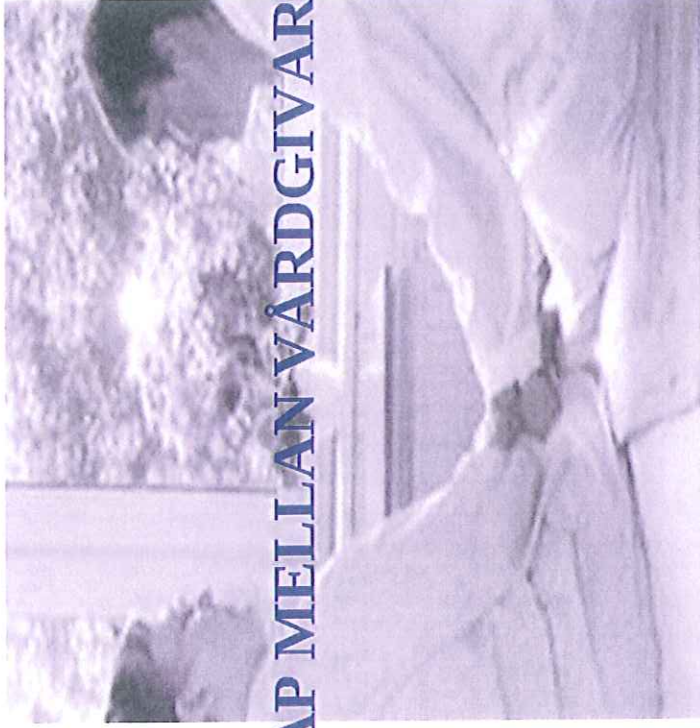
- Vårdens organisation och praktiska utförande
- Hur god vård i praktiken levereras till patienterna
- Vårdens betydelse för samhället och näringslivet

GPCC - personcentrerad vård

9/27

Personcentrerad vård – vad är det?

PARTNERSKAP MELLAN VÅRDGIVARE OCH PATIENT

Att vara en person ...
är att uppfattas och bemötas av andra, som en värdig
varelse, ett fysiskt objekt, någon som har en vilja och
som vill ta ansvar.

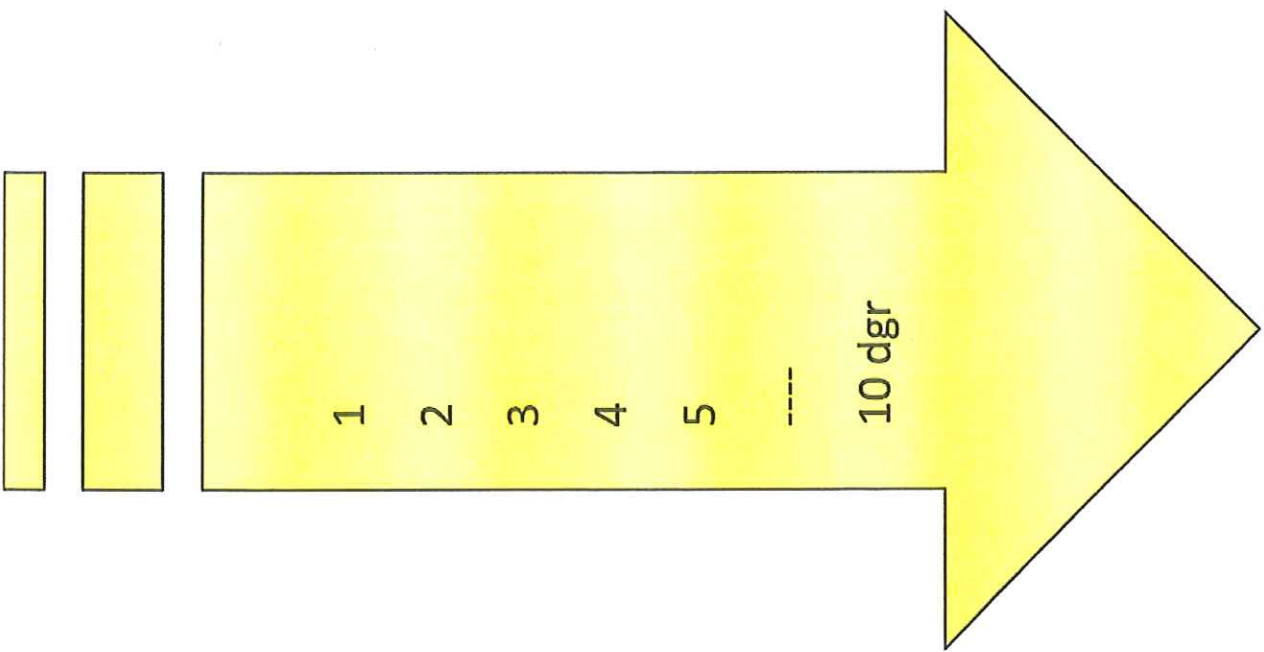
- **Inledandet av ett partnerskap – patientens berättelse**
- **Säkerställande av partnerskapet – överenskommelsen**
- **Dokumentation av partnerskapet - i patientjournalen**

Ekman I, Swedberg K, Taft C, et al. for the University of Gothenburg Centre for Person-Centred Care (GPCC) www.gpcc.gu.se . Person-Centred Care – Ready for Prime Time. Eur J Cardiovasc Nurs. 2011 Dec;10(4):248-51.

Exempel

Fr/21

13/27

Ställa diagnos
Ordinera behandling

Läkare

Utföra ordinationer,
Vårda patienten
Planera för utskrivning

Sjuksköterska

Besvara frågor

Patient

14/27

Teamarbete

<i>Patient</i>	<i>Läkare</i>	<i>Sjuksköterska</i>
<p>Patientberättelsen</p> <p>Patienten tillåts förmedla det som är viktigt för dem.</p> <p>Sedvanlig information efterfrågas också</p>	<p>Fastställa diagnos</p> <p>Ordinera behandling prover</p> <p>Undersökningar</p>	<p>Lyssna på patientens berättelse, samla in relevanta data.</p> <p>Identifiera patientens resurser, vårda, stödja</p> <p>Utföra läkarens ordinationer</p>
<p>Undersköterska, Sjukgymnast, Arbetsterapeut m fl</p>		
<p>Upprätta en vårdplan och prognos för behandlingen och vårdtid</p>		

Diskutera vårdplanen och fastställa den

15/27

16/27

- Minskad sjukhusvårdtid 30 - 50 %
- Bibehållen (tom ökad) ADL förmåga
- Ökad känsla av trygghet i samband med vård

Olsson et al. J Orthopedic & Surgery (2006)

Ekman et al. E Heart Journal (2012)

Dudas et al. E J Cardiovasc Nurs (2013)

Alder	Kontrollgrupp	Interventionsgrupp
65 – 70	16 dagar	14 dagar
71 – 75	19 dagar	11 dagar
76 – 80	16 dagar	16 dagar
81 – 85	20 dagar	13 dagar
86 – 90	32 dagar	12 dagar
91 – 97	46 dagar	12 dagar

76 – 80

16 dagar

16 dagar

19/27

81 – 85

20 dagar

13 dagar

86 – 90

32 dagar

12 dagar

91 – 97

46 dagar

12 dagar

20/27

Implementering?

European Heart Journal Advance Access published September 15, 2011

EUROPEAN
SOCIETY OF
CARDIOLOGY*

European Heart Journal
doi:10.1093/eurheartj/ehr306

CLINICAL RESEARCH

Effects of person-centred care in patients with chronic heart failure: the PCC-HF study

Inger Ekman^{1,2}, Axel Wolf^{1*}, Lars-Eric Olsson¹, Charles Taft¹, Kerstin Dudas¹, Maria Schaufelberger³, and Karl Swedberg^{2,3}

¹Institute of Health and Care Sciences, Sahlgrenska Academy, University of Gothenburg, Box 457, Gothenburg 40530, Sweden; ²Centre for Person-Centred Care (GPCC), University of Gothenburg, Gothenburg, Sweden; and ³Department of Emergency and Cardiovascular Medicine, Sahlgrenska Academy, University of Gothenburg, Gothenburg, Sweden

Received 28 February 2011; revised 14 July 2011; accepted 2 August 2011

21/27

Endast 60 % av
patienterna fick
personcentrerad
vård!

Egenintresse ("What's in it for me?"),

Missförstånd och brist på förtroende ("vi gör samma sak på vårt sätt")

Annan bedömning ("vi har inte tid med detta"),

Låg tolerans för förändringar (motstånd även när man inser att det är bra).

Rädda ansiktet (om man stöder förändringen blir det ett erkännande att tidigare åsikt var fel.

Gruppsyck

Varför är personcentrerad vård så svårt att göra?

Nationellt referensavdelning för personcentrerad vård

SAMARBETE
Vinnova
SU/Östra
Astra Zeneca
IRV

24/27

Egenintresse ("What's in it for me?"),

Missförstånd och brist på förtroende ("vi gör samma sak på vårt sätt")

Annan bedömning ("vi har inte tid med detta"),

Låg tolerans för förändringar (motstånd även när man inser att det är bra).

Rädda ansiktet (om man stöder förändringen blir det ett erkännande att tidigare åsikt var fel.

Gruppträck

R PERSONCENTRERAD VÅRD SÅ SVÅR

Några reflektioner från besökarna:

"I stunden såg man in väldigt mycket; hjärnan arbetade i flera dagar efteråt, med reflektioner."

"Det var jätteintressant. Så annorlunda. Det tändes ljus i min hjärna. Man tänker hela tiden."

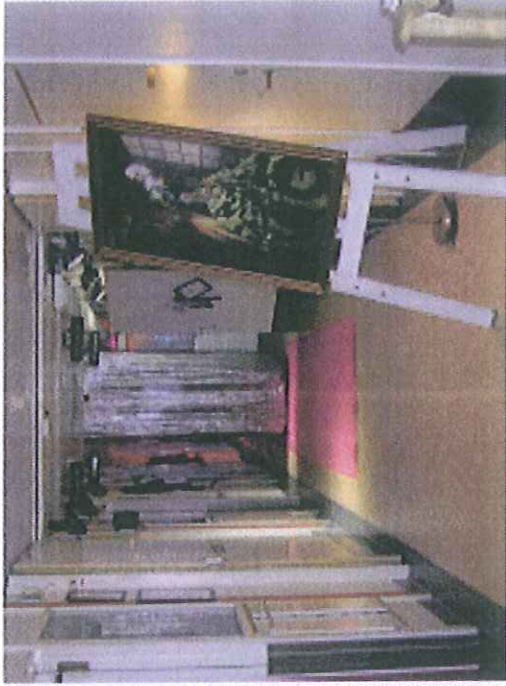
"Konstigt att vården & konsten inte samarbetar mer. Vården är mycket konsträna. Liknande teman; liv & död. Ängest, drömmar, känslor."

UBUNTU

Fantasifull utställning på Östra sjukhuset

Tio fantasifulla rum som får besökarna att reflektera över personcentrerad vård bildar tillsammans utställningen Ubuntu på Sahlgrenska Universitetssjukhuset/Östra.

Det är nog få som känner igen avdelning 349 A på Östra sjukhuset just nu. I ett samarbete mellan Röhsska museet och Centrum för personcentrerad vård på Göteborgs universitet (GPCC) har avdelningen fått en ordentlig makeover. Syftet med utställningen är att väcka en nyfikenhet till och lust för att arbeta med personcentrerad vård, ett arbetssätt som bygger på ett partnerskap där patientens egna kunskaper tas tillvara och patienten blir mer delaktig i sin egen vård.

"Nu vill vi sprida det vidare"
Områdeschef Ann-Marie Wennberg menar att personcentrerad vård är ett sätt att möta de stora krav som vården står inför med en allt större andel äldre befolkning.

26/27

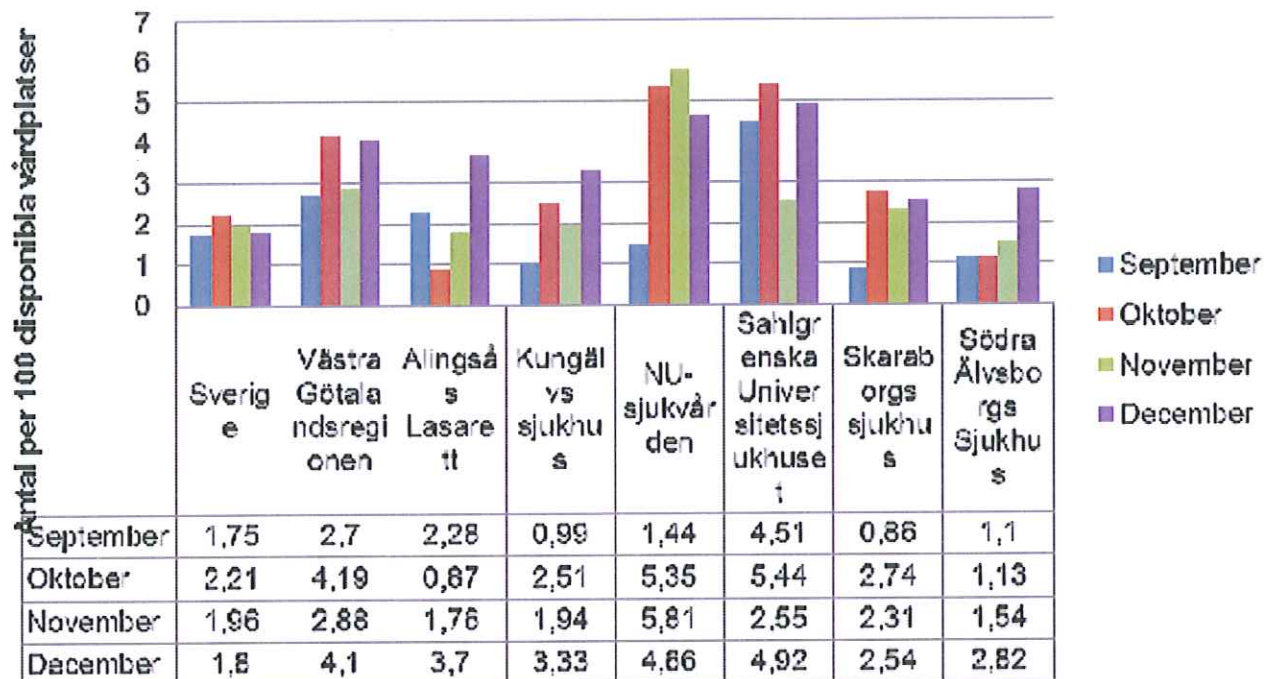
Nationell referensavdelning för personcentrerad vård

SAMARBETE
Vinnova
SU/Östra
Astra Zeneca
IBM

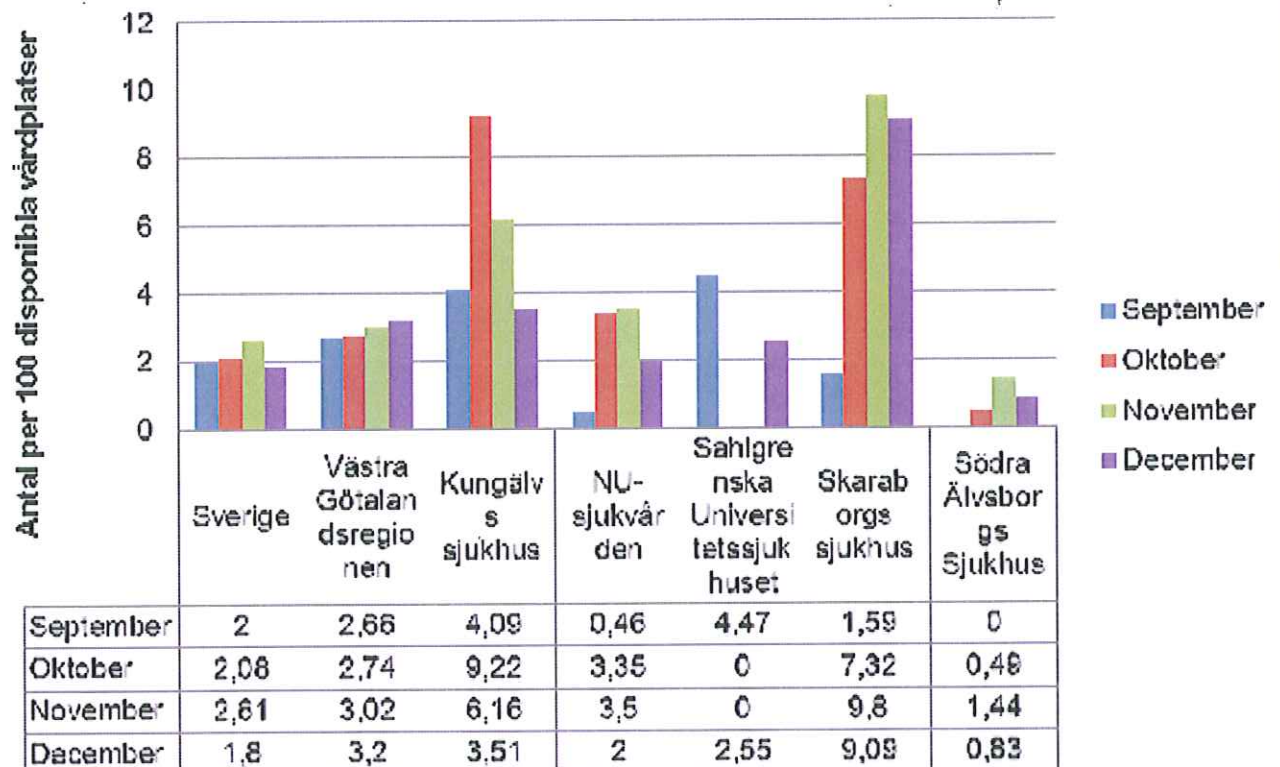

Överbeläggningar somatisk vård 2012

Överbeläggningar psykiatrisk vård 2012

Bilaga 4
1/2

Till Västra Götalandsregionen

Regionstyrelsen

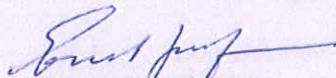
Angående linser vid gråstaroperationer

Media har de senaste veckorna speglat hur de utvecklade linserna används i olika landsting och regioner.

Det är tydligen så att många vårdansvariga inte ger patienterna möjlighet att välja typ av lins. Några betalar merkostnaden. Andra låter patienten betala mellanskillnaden för att få den bättre linsen. Kostnaden rör sig om 7500 – 15000 kr och kan motiveras med att patienten inte behöver glasögon.

Undertecknad anhåller om att policyn i vår egen region tas upp i Regionala pensionärsrådet. Detta med information om hur man hanterar frågan och med möjlighet att föra en diskussion.

Viskafors den 13 november 2012

Evert Josefsson

SPRF

Datum 2012-11-21
Diarienummer RS 60-2012

Evert Josefsson
SPRF

Fråga angående linser vid gråstaroperationer

Med anledning av din fråga den 13 november 2012 lämnas här en beskrivning av hur Västra Götalandsregionen för närvarande ser på dessa frågor.

I Stockholm erbjuds patient att betala extra (co-payment) för att få multifokallins. Det innebär att patienten i bästa fall kan se bra både på långt och nära håll utan glasögon. Det medicinska sektorsrådet i ögonsjukvård i Västra Götalandsregionen har fått förfrågan om detta för ett par år sedan men avråder från sådant system av olika skäl.

Det har visat sig att det inte är ovanligt att patienter blir missnöjda med multifokallins. Kontrastseendet kan bli sämre och det finns inga garantier att man slipper glasögon. Om multifokallins skulle erbjudas som tillval skulle detta kräva extra ögonläkartid för information och diskussion om för- och nackdelar med alla patienter som ska opereras för gråstarr. För de som sedan väljer linsen och anses lämpliga för detta krävs extra tid både preoperativt och vid operationen. Det tillkommer dessutom återbesök efter operationen som man annars inte behöver. Således krävs mer ögonläkartid och eftersom är det brist på ögonläkare så skulle användningen av sådan lins för att eventuellt slippa glasögon förlänga köerna, oavsett om patienten betalar extra.

Det finns också toriska linser som man kan erbjuda patienter med korneal astigmatism ("brytningsfel") för att patienten ska slippa eller få enklare glasögon efter operation. Det medicinska sektorsrådet i Västra Götaland håller på med en utredning om detta. Man kommer troligen att rekommendera att patienter med kraftig astigmatism (minst 3-4 D) erbjuds sådan lins. Däremot kommer man säkerligen avråda från systemet med co-payment för att patienter med lindrig astigmatism eventuellt ska slippa glasögon. Skälet är detsamma som ovan att detta inte är sjukvård och att den extra tidsåtgång som denna "glasögonförsäljning" skulle kräva tränger undan riktig ögonsjukvård.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUTSKOTTET

Helén Eliasson
Ordförande